

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Cap. II. Vtrum promulgatio sit de ratione Legis, & qualis sufficiat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

dam præfint & regant, alij subsint, & regantur: ut facilius vitetur, in humano genere omnis confusio. Wiggers in 1. 2. qu. 90. articulo 3.

CAPUT II.

Vtrum promulgatio sit de ratione LEGIS & qualis sufficiat?

DE ratione LEGIS est Promulgatio. Ita S. Thomas 1. 2. q. 90. art. 4. & inde habet suam virtutem; quia LEX, est regula quædam, & mensura moraliter operandi: sed regula & mensura non possunt fungi officio suo, nisi applicentur: Ergo, ut LEX habeat virtutem suam, debet quoque applicari. Applicatio autem LEGIS, fit per promulgationem.

Quod vero attinet, ad qualitatem & modum Promulgationis, eam non omnino uniformiter se habent, quo ad omnes LEGES, nam LEX Æterna, & LEX naturalis, censentur promulgari, per lumen Rationis, quod menti Deus indidit lumen naturæ & sic quasi in habitu, LEGES has, Homini promulgavit, ut docet D. Thomas 1. 2. q. 90. art. 4. nam sufficiens principium, eas cognoscendi, dedit.

Perficitur autem ista Promulgatio, per

naturalem Synderesin, quæ Homini, quando ratione uti incipit, easdem LEGES inculcat.

LEX vero Divina Positiva, & LEX Humana, debent exterius dictis, aut scriptis publicis, promulgari, ut obligandi vim habeant idque, ut innotescere possint ijs, quibus imponuntur. Necessarium tamen non est, ut de facto omnibus innotescant, multo minus, quod singulis per speciale Mandatum, aut Litteras intimentur, ut constat ex capit. primo de postulatione Prælatorum.

Ignorantia tamen invincibilis, semper excusat in foro conscientia, in foro autem fori etiam excusare solet, quando potest probari, quæ probatio facilè admittitur, usque ad bimestre, à promulgatione, non sic deinceps, quia tum censetur, omnibus potuisse innotescere, nisi quis, voluntarie voluerit ignorare.

Quando tamen, LEX est irritans Contractus, Donationes, Electiones, aut similia, vel revocans Privilegia, mox plenam vim habet post sufficientem Promulgationem, eandemque de facto exercet (Quando tamen aliud determinatum tempus non exprimitur, quo vires exercere incipiet) etiam si invincibiliter ab aliquibus ignoretur.

Ea-

Eadem est ratio LEGUM, quæ constituunt
precia rerum, vel quæ inducunt aliquas in-
habilitates, in certas Personas, unde si quis-
piam, post huiusmodi LEGEM sufficienter
promulgatam, aliquid istorum, ex ignorantia
invincibili tentaverit, actus ejus invalidus
erit, & nullus. Wiggers in l. 2. q. 90.

An vero, ut LEX Pontificia obliget, de-
beat esse promulgata, in ipsa Provincia,
quemadmodum de Imperatoria LEGE, do-
cent Jurisconsulti; An autem sufficiat, quod
Romæ sit publicata, disputatur inter Theo-
logos.

Certum autem est, Pontificem posse sic
condere LEGES, quæ ubique obligent Fi-
deles, post Promulgationem Romæ factam
sic, ut peccent, qui eas non observant, nisi ig-
norantia invincibilis excuset.

Verisimilis tamen est opinio Illorum, qui
dicunt, Pontificem uti tali benignitate, in
LEGIBUS inducendis, qua Imperator, &
proinde, ejus quoque LEGES non obligare
nisi in Provincia fuerint promulgatæ, cum
ditio Pontificis non minus, imo multo latius
se extendat, quam Imperatoris, & habeat E-
piscopos, per quos possit in singulis Provin-
cijs publicare. Imo quia hi proximè Popu-
lum regunt, æquum satis est, ut ab his quo-
que

que Populus LEGES accipiat. Ita docet Soto libro 1. de Justitia & Jure. q. 1. art. 4. Angelus verbo LEX q. 13. Cajetanus & Medina contra Sylvestrum & alios quosdam.

Hæc tamen intellige, nisi contrarium, in LEGE exprimat, ut aliquando contingit, in LEGIBUS de male promoventibus & Promotis ad Ordines, quas Pontifex expresse vult obligare, in urbe quidem 15. die à Promulgatione, citra alpes post 4. menses. ultra autem post novem.

CAPUT III.

Virum effectus Legis sint, Hominem facere bonum? & qui sint actus Legis?

Respondet S. Thomas 12. q. 92. affirmative; quia omnis LEX est instituta, ut Homines eam sequentes, efficiantur boni, vel simpliciter, vel secundum certum modum & finem.

Lex enim supernaturalis, eo tendit, ut Homo fiat bonus, per virtutes divinas, atque adeo efficiatur per gratiam filius Dei adoptivus. Lex Naturalis, ut fiat bonus Virtutibus moralibus, commensuratis naturæ. LEX Civilis, ut fiat bonus Civis. Ecclesiastica autem, ut quis sit bonus Christianus, saltem secundum exteriores actus.

Lo-